

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in večja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošča do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezapre reklamacije so poštine proste.

Srbija in priklopiljenje Bosne.

Srbi ne morejo preboleeti, da je Avstrija anektilala Bosno. Zanimivo je torej vedeti, kakšne pravice so imeli Srbi do Bosne, da jih je ta dogodek takoj hudo razburil. Res je, da je veliko bosanskega prebivalstva srbskega in da Bosno veže s Srbijo tudi nekaj tradicije. Najbolj pride pri ljudstvu to v poštew, da so Srbi pri vstaji proti turškemu gospodstvu leta 1875. in dalje žrtvovali mnogo krv za Bosno. In če bi bil šel beroški kongres po volji Rusije, bi se bila pač Bosna združila s Srbijo, ali pa bi se tej poverila okupacija. V Bosni je menjavalo zdaj srbsko, zdaj hrvaško, zdaj ogrsko gospodstvo. Posebnih pravic pa Srbija do Bosne ni imela. Srbija pa bi tudi ne bila v stanu, skrbeti za blagostanje Bosne. Nikjer namreč ne evete na Balkanu tolika nekulturnost kakor ravno v Srbiji. Notranja politika Srbije je prevrat za prevratom. Ljudske volje v Srbiji ni, ampak le vojna stranki, ki druga drugi vladarstvo prodajajo. Kar se vnanje politike tiče, je Srbija bila vedno nevarnost za evropski mir. To se zdaj najbolj vidi. Vlada nočo boja z Avstrijo, ker uvideva, da kakšnega strašnega poloma bi privedel, toda „Jugoslovanski klub“ v Belgradu jo zahteva in bati se je, da bo klub načel vlado zmagal. Taka vlada se sveda po evropskem vzoru ne da merit in taka vlada bi tudi za Bosno pomenila le nasrečo, povratek v staro strankarstvo in gospodarski propad.

Karagjorgjeviči v Srbiji niso priljubljeni. — Dognalo se je zlasti zadnje leto, da je umor Aleksandrov bil uprizorjen od par telesno in dušno počnoma propalih častnikov in da je ta morivska klika narod in celo belgradske prebivalstvo — preslepla. Niti armada ni bila za zaročnike, ampak so ji počasi vcepiči svoje naziranje. Kralj Peter je za umor vedel, in je celo zaročnikom obljudil, da jih bo spravil na najvišja mesta, ako mu pomagajo do presfola. Kakršen kralj, takšna vlada. In zlasti bivši ministrski predsednik Pašić ima v tem oziru veliko masla na glavi; da pride na površje, je velik simpatizirati s velehrabskimi krogovi in ljudstvo zazibati v leve, pa neizvedljive sanje, da bi se potolažila nejevolja proti Karagjorgjeviču, ki ga smatrajo za soudeleženca kraljevega umora in kar povzroča še hujšo nejevoljo, za zaščitnika zaročnikov, ki vladajo celo Srbijo.

Crnagona za vojsko.

G etinje, 15. oktobra. Crnogorska skupščina je v tajni seji z veliko večino glasovala za vojsko, končno odločitev pa prepustila knezu, ki naj se ravna po razmerah.

Ruski častniki v Srbiji.

B el grad, 15. oktobra. Ruski častniki v srbski armadi, generali Milovanovič, Gvozdenovič in Lipovac, polkovnik Ivanovič in več drugih mlajših so izjavili, da so Srbiji v slučaju vojske z Avstrijo na razpolago.

Zidje za kseft.

N ovi-S a d, 15. oktobra. Avstrijski monitorji so ustavili dve ladji, ki sta vozili v Srbijo patronne. Ladji so zaplenili. Patronne so od židovske tovarne Weiss v Budimpešti.

Kraljevič Jurij.

B el grad, 15. oktobra. Prestolonaslednik Jurij je vstaškemu četovodju Trifajloviču pisal, naj kmalu kot osvoboditelj koraka v Sarajevo in spod vse Švabe in Mažare. Kaljevič je izjavil, da bo on v Bosno primarširal takoj, ko bo ob Drini padel prvi strel.

Bojažljnost v Srbiji.

B el grad, 15. oktobra. Tu raste od dne do dne narodova oduševljenost in bojažljivi duhi. Včera se je vršila velika manifestacija 10.000 ljudi, ki so posebno pred angleškim poslanstvom izražali prijateljstvo Angliji. Komandant armade Jovanovič je ljudstvu dejal, da je srbska armada duša narodova ter bo tako storila, kakor narod želi in kralj

zapoveduje. Vsi bodo do zadnjega poginili za Srbijo in Srbstvo.

Kralj Peter

namerava odstopiti in zbežati v Avstrijo. Baje bo prepustil prestol princu Juriju. — Drugo poročilo pravi, da se po celi deželi živalno agitira, da bi se za kralja proglašil vojvoda Connaughtski.

Prestolonaslednik za vojsko.

B el grad, 15. oktobra. Danes je 10.000 ljudi manifestiralo pred stanovanjem prestolonaslednika Djordja. Djortje je pozdravil manifestante sledenje: „Vase oduševljenje mi je dokaz, da ste pripravljeni s silo braniti svoja prava, ako na drugi način ni mogoče. Skupno bolj čutimo v svojih srčih, odprta je rama, mi pa jo moramo lečiti, da bomo mogli živeti... Bodite pripravljeni, da pod zastavo kralja Petra dokažemo, da mrtvec živi. Srblji ne more biti s tiranijo! Mi se moramo boriti, da bo srbska zvezda zasijala ali pa naj junaski narod pogine!“ Manifestanti so potem še dolgo v noč prirejali prestolonasledniku ovacije (izraz navdušenja).

Srbska armada slaba?

Sotrudnik „Vaterlanda“ javlja o srbski armadi iz Belgrada sledenje: V mirovem času šteje srbska armada 25.000 mož, med vojaškimi vajami do 35.000, prištevši prvo kategorijo rezerve, v vojnem času pa 125.000, z drugo kategorijo 200.000. Imajo še tretjo kategorijo, pri kateri so vsi moški od 38. do 45. leta, nekako 50.000 mož. Torej 250.000 mož brez črne vojske. Koliko ta šteje, ni znano. Počenja s 17. letom starosti. Pehota in prva kategorija imata mavzerske repetirke (5 patron), model 1899, ostale čete enopatronske stare puške. Artilerijska je ravnozdaj v kritičnem stanju. Novi topovi so baje deloma že došli, municije pa nimajo nič, tudi vojaštvu še ni izučeno za novi model. Častništva za rezervo in kadre manjka.

Srbija se oborožuje.

B el grad, 15. oktobra. V kragujevaškem vojaškem arzenalu se z mrzlično naglico dela, da se armada vsaj kolikor toliko oboroži. Dela se noč in dan in vsak dan odpeljejo velike transporta v posamezne opremne postaje. Izkušali so tudi napraviti strelije za nove Creuzotove topove, ker pravega takozvanega „Schneiderita“ še nimajo. Pri tem poizkusu pa se je top razletel in je bilo več vojakov ubitih. Topništvo je nezmožno za vsako akcijo. Za rezervo imajo samo stare, takozvane Wenzel-puške in Werndlove. V arzenalu popravljajo celo puške, ki se nabijajo vzdoredaj. Dali jih bodo tretji kategoriji.

Srbija izziva na boj.

B el grad, 16. oktobra. Vsled neprestanega hujskanja od strani prestolonaslednika se je bojevitost polotila tudi tistih krogov, ki so dozdaj obsojali demonstracije ulice. V Belgradu so se stvorile male čete, ki imajo namen pleniti in razbiti avstro-ogrške trgovine. Dr. Milovanovič je sicer odredil strogo policijsko varstvo, toda policija, le nerada nastopa prsti množici, ki varstvene organe napada in psiuje. Po mestu hodijo tudi že vojaki in zahtevajo vojsko. Osebo cesarjevo se na nečuven način sramoti. Proti bosanski meji je odšlo več protestovalcev, da izzove Avstrijo. Vzlici vsem dementijem se vzdržuje vest, da bo kralj Peter moral odstopiti na ljubo princu Juriju. Rekno se misli iz strahu pred avstrijskimi topovi dvor in narodno banko prenesti iz Belgrada v Kragujevac. Med častniki-zaročniki in protizaročniki se vrše pogajanja za spravo. V Belgradu hočejo iti do skrajnega zato, ker so do dna duše razjarjeni in iznenadeni, ker jim mednarodna balkanska konferenca ne bo ustregla, da bi jih odškodovala s Sandžakom ali celo z delom Bosne.

Crnagona se pripravlja.

Z a d e r, 16. oktobra. Crnogorska vlada namerava poklicati vse Crnogorce, ki bivajo v tujini,

v domovino. Baje bo najela velik parobrod, da pripelje iz Amerike nazaj ondotne črnogorske izseljence. Zdaj pričakujejo 120 brzostrelnih topov, katere je Rusija podarila, 50 mitralejz pa se v Baru ravnomjer izkrene. Novih pušk ima Crnogora na razpolago 150.000.

Napetost med Bolgarijo in Turčijo.

C a r i g r a d, 16. oktobra. Turška vlada opozarja v okrožnici velesile na vesti, glasom katerih da se Turčija oborožuje, povdarja popolnoma miroljubne namene turške vlade, izjavlja pa, da bo vse potrebno ukrenila, ako bo Bulgaria še dalj grozila, ter odklanja vsako odgovornost za srušaj konflikta. — Na bulgarski meji se zbira turško vojaštvo. — Z ozirom na trditvo turškega vojnega ministra, da je Bulgaria pomnožila svoje vojaštvo na meji ter utrijeva svoje pozicije v rodopskem pogorju s topovi, puškami in bombami ter da bo to izvajalo na turški strani enake priprave, izjavlja bulgarski brzojavni urad, da to vse skupaj ni res.

Proglašenje ustaje v Hercegovini.

Nikšić v Crni gori, 17. oktobra. „Kroatische Korr.“ javlja: V Nikšiću so hercegovski begunci na velikem javnem shodu sklenili, da se v južnem delu Hercegovine uprizori ustaja proti Avstriji. Začne se bo vojska za življenje in smrt po celi Hercegovini. — V to svrhu treba stopiti v zvezo z bosansko-hercegovskim odborom v Belgradu. Vojvoda Ločić je v svrhu ustaje podaril 100.000 kron. Shod se je končal z navdušenimi klici: „Rat Avstriji.“

Razsodni srbski glas.

B el grad, 17. oktobra. V seji skupščine dne 16. t. m. je pri obravnavi o vojnem kredu socialist Labčevič označil vojno razpoloženje nacionalistov za samoumor. Ljudstvo se ne sme slepit in ga varati o njegovi vojaški moći. Drugi poslanci so kričali: „Izdajica! Avstrijski agent!“, nakar je poslanec mirno odgovoril, da so ga v skupščino poslali srbski volilci, ne pa Avstrije. Protiv Labčeviča sta govorila Marinkovič in duhovnik Gjurič. Gjurič je povdarjal, da bo Srbija žrtvovala za Bosno kri svojih sinov.

Bojeviti srbski prestolonaslednik.

B el grad, 18. oktobra. Predno je minister dr. Milovanovič odpotoval v inozemstvo, mu je prestolonaslednik sledenje dejal: „Vi potujete v Evropo v zelo delikaten poslenski. Na noben način ne smete pozabiti, da govorite v imenu 250.000 bajonetov. Ne smete se pred nikomur ukloniti, kajti kdor govori v imenu 250.000 bajonetov, temu se nicaesar ni treba batiti. Vi se smete vrneti v domovino le, če boste govorili v imenu 250.000 bajonetov.“

Topovi proti Avstriji.

B el grad, 19. oktobra. Na Kalimeddanu postavili so danes topove v smeri proti Zemunu in Donavi.

Angleški kralj za aneksijo.

B u d i m p e š t a, 19. oktobra. Danes je poseben odposlanec angleškega kralja prinesel cesarju lastnorodno pismo. V pismu baje angleški kralj pritrjuje aneksiji Bosne in Hercegovine.

Kongresa velevlasti — ne bo.

Da se zamotane zadeve na Balkanu mirnim potom poravnajo, sklenile so velevlasti sklicati posvetovanje. Turčiji to posvetovanje že prej ni bilo po godu. Vedela je, da ji bo prej škodovalo nego koristilo, kajti vsaka država se je hotela s tem okoristiti. Srbija bi zahtevala kot odškodnino Sandžak—Novipazar, Rusija pa prehod skozi Džerdanče. Zato je bilo za njo najboljše, da se prej poravnava. Kakor poročajo najnovje vesti, so se že uvedla med Avstrijo in Turčijo pogajanja glede sporazumljena o prepornih točkah, in sicer je stvar sprožila Turčija. Pogajanja se vrše v Carigradu ter potekajo dosedaj ugodno. Posvetovanja velevlasti torej ne bo treba.

Resne demonstracije v Belgradu.

B e l g r a d, 19. oktobra. Včeraj je bil v Belgradu skrajno buren dan. Vec tisoč ljudstva je hodilo po ulicah, upilo, vse napise pri avstrijskih trgovinah razbilo. Orožništvo je le s težavo nastopalo proti demonstrantom, ker so se zbirali večno v stranskih užcah. Ob 10. uri zvečer je pa nastal mrt.

B e l g r a d, 19. oktobra. Včeraj je bil tu tudi shod tukajšnjih Italijanov, ki so sprejeli ostro rezoluciono proti Avstriji. Po shodu so bile, po mestu velikanske demonstracije. Pred kraljevim dvorcem je množica manfestirala. Kralj Peter in prestolonaslednik sta se zahvaljevala. Nato je množica udrla v avstrijski del mesta, ter ondi strašno puščila in plenila. Razbiti so napis, udružna vrata, izložbe razdejane.

D u n a j, 19. oktobra. Zunanje ministrstvo je naročilo avstro-ogrskemu zastopniku v Belgradu, naj vloži radi včerajšnjih dogodkov pri srbski vladni odločen protest. Avstro-ogrsko vlado in zahteva od nje povrnitev vse škode. V slučaju, da se taki dogodki ponove, grozi Avstro-Ogrska z najstrožjimi sredstvi.

Kronanje bulgarskega kralja.

S o f i j a, 15. oktobra. Kronanje bulgarskega kralja bo skoro gotovo 11. nov.

Bulgarsko-turško sporazumljenje.

S o f i j a, 19. oktobra. Iz Carigrada sta prispeala dva člana mladoturškega osrednjega odbora, da razpravljam s posebnim odborom, ki je sestavljen iz vseh strank pod predsedstvom Načoviča o vseh prepornih vprašanjih, da se doseže bulgarsko-turško sporazumljenje. Ker so tudi merodajni bulgarski krogi za sporazumljenje, je precej upanja, da se celo zadeva med Bulgarijo in Turčijo mirno poravna.

Deželnozborski volilni red.

Prinašamo tukaj nov deželnozborski volilni red, kjer se je sprejel v deželnem zboru Štajerskem in po katerem se bo pri prihodnjih volitvah volilo.

I. Volilni okraji.

§ 1. Za volitev veleposestva je za celi Štajer volilni okraj Gradec.

§ 2. Za volitev v mestih in trgih so slediči okraji, ki zanimajo nas Slovence.

3. Mesto Maribor;

9. mesto Radgona in trgi Cmurek, Gornja Radgona, Gnas in Stras.

10. trgi Lipnica, Ernož, Ivnik, Vildon, Sv. Jurij (okraj Vildon), Arnovž in Luče (okraj Arnovž);

17. mesta: Celje, Brežice in trgi Sevnica, Laško, Vojnik, Vitanje, Soštanj in Velenje;

18. mesta Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, in trgi Marenberg, Muta, Vuženica, Konjice, Sv. Lovrenc nad Mariborom;

19. mesta Ptuj, Ormož, trgi Ljutomer, Rogatec, Sv. Lenart, občina Brežice (okraj Ptuj), Rogaška Slatina.

20. trgi Mozirje, Gornjigradec, Ljubno, Žalec, Sv. Jurij na juž. žel., Središče, Vrantsko, Kozje, Braslovče, Smarje, Veržej, Rajhenburg in Studenci pri Mariboru.

§ 3. Vsak v § 2. navedeni okraj je tudi volilni kraj. Občine z več ko 4000 prebivalci se delijo v dve ali več volišč.

§ 4. Vsak volilni razred v § 2. zaznamovan tvori en volilni okraj.

§ 5. Trgovske in obrtne zbornice v Gradeu in Ljubljni volijo po tri poslanke, torej skupaj 6.

§ 6. Volilne okraje kmečkih občin tvorijo:

5. sodni okraj Radgona, Cmurek;

6. Lipnica, Arnovž, Ivnik, Vildon;

7. Nemški Lonč, Ščavnica, Voitsberg;

14. Celje, Vrantsko, Gornjigradec, Laško;

15. Slovenjgradec, Marenberg, Soštanj;

16. Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer;

17. Ptuj, Ormož;

18. Smarje, Rogatec;

19. Brežice, Kozje, Sevnica;

20. Konjice, Slovenska Bistrica.

§ 8. Okraji pod 14., 16. in 17. volijo po dva poslanca.

§ 9. V splošni kuriji volijo:

4. mesta Maribor, Celje, Brežice, trgi Sevnica, Laško, Vojnik, Vitanje, Soštanj, Velenje; mesta Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, trgi Marenberg, Muta, Vuženica, Konjice, Sv. Lovrenc nad Mariborom; mesta Ptuj, Ormož, trgi Ljutomer, Rogatec, občina Brežice (okraj Ptuj) in Rogaška Slatina; trgi Mozirje, Sv. Jurij na juž. žel., Središče, Vrantsko, Braslovče, Kozje, Veržej, Rajhenburg in Studenci pri Mariboru;

9. sodni okraji: Ljutomer, Gornja Radgona, Slovenska Bistrica, Sv. Lenart, Maribor, Konjice, Ormož, Ptuj, Rogatec;

10. sodni okraji: Celje, Marenberg, Slovenjgradec, Smarje, Soštanj, Vrantsko, Gornjigradec; Laško, Kozje, Sevnica, Brežice.

§ 11. Vsak v § 9. navedeni volilni okraj voli enega poslanca.

II. Od pravice voliti in voljen biti.

§ 12. Volilec v veleposestvu so deželni deski vpisani posestniki na Štajerskem in ki plačujejo 200 K realnega davka.

§ 13. Ako je več posestnikov, more voliti samo eden in to s pooblaščilom svojih posestnikov.

§ 14. Korporacija ali društvo more le isti zastopati, ki je po pravilih v zastopstvu dočlen, ki je star 24 let in ima avstrijsko državljanstvo in ni po § 19. volilnega reda od izvrševanja volilne pravice izključen. Občine, ki imajo posestva, vpisana v deželno desko, ne smejo voliti.

§ 15. V volilnih razredih mest in trgov, karor tudi kmečkih občin volijo, ki so ob dnevu razpisana volitev star 24 let in plačujejo 10 K direktnega davka, na Štajerskem predpisane, pri katerem pa se od očetne dohodnine le polovica računi.

V tem volilnem razredu pa volijo tudi vsi javni uradniki, stanočiči v občini, ne glede na plačevanje davka, kakor duhovniki, dvorni, državnini in deželni uradniki, tudi v pokolu, vojaški zdravniki, advokati, notarji, kakor tudi osebe akademiske izobrazbe, javni učitelji.

§ 16. V splošni kuriji volijo osebe, ki so stare ob dnevu razpisana volitev 24 let in so avstrijski državljan, ter bivajo že eno leto v eni občini.

§ 17. Vsi volilec mora svojo volilno pravico sam izvrsiti.

§ 18. Kot deželni poslanece se lahko voli, kdor je:

- a) avstrijski državljan;
- b) star 30 let;
- c) posebuje vse avstrijske državljanske pravice;
- d) je volilec v razredu veleposestva, mest in trgov, kmečkih občin ali splošne kurije.

Politični ogled.

— Deželni zbor. Poslanec dr. Jankovič je vložil s tovarisi v seji dne 13. t. m. ta-le predlog: Visoki deželni zbor! V nedeljo dne 27. septembra t. l. nastal je v vasi Senovo, ki je oddaljena pol ure od trga Rajhenburg ob Savi, požar, ki je v kratkem času upeljal šest še skoro popolnoma novih poslopij posestnikov Jožef Seničer in Ivan Kozole. Oškodovana sta bila tudi najemnik Martin Zakšek in posestnik Jurij Mirt. V ognju je ostalo tudi tele, več vozov, seno, sodi, živiljenjske potrebsnine, obleka in 300 kron denarja Jožeta Seničerja. Občinska komisija je cenila škodo (hiša, gospodarsko poslopje, hiševi, tele in krmō) na 7970 kron pri Jožetu Seničerju, zavarovalnina znaša 1000 kron in dolga je 4000 kron, pri Ivanu Kozole se je cenila škoda na 4800 kron, zavarovalnina je 1120 kron in dolga 2000 kron. Skoda Martina Zakšeka znaša 250 kron, Jurija Mirt 130 kron. Ker ima Jožef Seničer razven tega 4 otroke v starosti ½ do 8 let, oba brez strehe za družino in živino, brez živeža in krme, in ker že zima trka na duri, stavlja podpisani slediči predlog: Visoki deželni zbor naj dovoli onim posestnikom vasi Senovo pri Rajhenburgu, ki so bili vsled požara hudo oškodovani, podporo iz deželnih sredstev.

Glede volilne reforme je poslanec Robič dne 15. t. m. v imenu Slovencev izjavil, da zastopajo tudi Slovenci načelo splošne, enake in direktnje volilne pravice, a da glasujejo z ozirom na sedanje razmere za predlogo.

V seji dne 16. t. m. je utemeljeval poslanec dr. Jankovič svoj predlog glede podpore vsled požara oškodovanim posestnikoma v Senovem. Predlog se je odkazal finančnemu odseku. — V seji dne 20. t. m. se je razpravljalo med drugim tudi o predlogu dr. Jankoviča in tovarisih glede regulacije Save pri Brezovu, občina Blanca in Smarje, občina Sevnica. Sklenilo se je naročiti deželnemu odboru, naj skrbi za to, da se razprave glede regulacije Save na omenjenih mestih čimprej skončajo.

— V vojnem odseku delegacij je imel slovenski delegat dr. Korošec obširen govor, v katerem je razpravljal o veliki mehkobi vojaške uprave nasproti mažarskim željam na škodo nemažarskih narodnosti. Zahteva, da se v armadi ozira na slovenščino, slovensko, srbsko in druge narodnosti. Dopusete za čas zetve naj vojni minister na podlagi letosnjih skušenj stalno upelja. Pouk v gospodarskih predmetih je treba tudi pri nas uvesti kakor se je to že v nekaterih državah zgodilo. Potem preide na ljubljanske izgredje in v matičnem opisovanju ostrograjh nastopi vojaštvat, ki je povzročil prelivanje krvi. Obloži lajtnanta Majerja, ki je ravno dal streljati, da je vojake nagovarjal h kričemu pričevanju.

Bela Ljubljana dobi slovenske ulične napis, tako je odločil kranjski deželni odbor, v katerem imajo sedaj naši pristaši odločilno besedo. Dokler so v njem odločevali liberalci, niso prišli do takega sklepa, ker so imeli tajno zvezo z Nemci.

— Deželnozborske volitve na Kranjskem. Na Kranjskem se že pridno pripravljajo na deželnozborske volitve, ki bodo 14. decembra. V Vipavi so se izrekli zaupniki „Kmečke zveze“ soglasno, da bo kandidat v splošni kuriji najdučitel Jernej Ravnikar v Trnovem. Na sledih „Kmečke zveze“ za novo-mehki okraj v Prečni in Vajtvajši se je soglasno sprejela kandidatura župana Zurca.

— Protinemške demonstracije v Pragi. V Pragi so se vrstile dne 18. t. m. velikanske demonstracije. Nemški pasanti, so bili nabiti in okamenjeni. Pri nemških zavodih so vse šipe pobite. Policia je bila preslab, da bi ukrotila množico. Prišlo je vojaštvo, polk, ki se rekrutira iz Asa. Občinstvo je upilo „Fej“ in „Pojdite v Srbijo“. Končno je prišlo povelje, naj se trg na Prikopih izprazni. Najprej so šli nad množico policaji na konjih, za njimi policijski peš, nato vojaštvo z nasadjenimi bajonetmi. Na policijo je množica metača kamene. En konj se je splašil, a so ga zadrljali, da ni skočil med množico. Zvezar so bile tudi v predkrajih demonstracije proti Nemcem. Vsi nemški napisi so razširi. Aretiranih je 100 oseb. Nemško društvo se je obrnilo za pomoč na ministrskega predsednika. Tako je namestništvo dobilo povelje, naj nemire z vso odločnostjo uduši.

— Češka ministra podala ostavko. Dne 15. t. m. se je vršil na Dunaju ministrski svet, ki se je bavil s stanjem v češkem deželnem zboru. Bil je buren in je končno sklenil zaključenje deželnega zlobra. Nemški minister-pravnik Prašek je odločeno zastopal zahtevo Nemcev po zaključenju. Proti istemu so glasovali vsi slovanski ministri, Prašek, Fiedler, Abrahamovic in Korytovskij; drugi so glasovali „za“, Minister Gečman ni bil prisoten. Nato je izjavil minister Prašek, da se s tem pravice češkega naroda gazijo z nogami in da je s tem onemogočen princip skupnega dela. Predstavnik je ministrskega predsednika, da ravna proti danim besedico, da bo češki deželni zbor zboroval do konca oktobra. Izjavil je na to, da je prisiljen izstopiti iz ministrstva. Trgovinski minister Fiedler se je izvajanjem Praškovim popolnom pridružil in tudi demisijoniral. — Iz dobr počutenih krogov se poroča, da bo ministrski predsednik Beck predlagal cesarju, naj ostavki čeških ministrov Praška in Fiedlerja ne sprejme.

Mala politična naznanila.

Dne 15. oktobra: Češka ministra Prašek in Fiedler sta došla v Prajo, da bi upravila na češke poslane, naj nekoliko odnehajo. Nemci pa izjavljajo, da bodo z vsemi sredstvi nadaljevali tehničko obstrukcijo, ako Čehi ne ugodijo nemški zahtevi po narodni delitvi Češke. — Včeraj je v Budimpešti zboroval mornariški odsek ogrske delegacije. — V Londonu so predvčerajšnjim ženske demonstrirale pred angleško zbernicijo. Policia je zaprla 42 žen in dekle.

Dne 16. oktobra: V odseku ogrske delegacije je včeraj vojni ministr povedal potrebo zvišanja števila vojaških novincev. Odsek je proračun za armado sprejel. — Včeraj je v Budimpešti zboroval ogrski ministrski svet o tekočih zahtevah. — Nemci so včeraj v češkem deželnem zboru nadaljevali obstrukcijo. — Včerajšnji ministrski svet na Dunaju je bil jako buren in je končno sklenil zaključenje češkega deželnega zlobra. — Med japonskimi in kitajskimi četami je prišlo do sponda. Čete so otvorile ogenj. Japonsko poslanstvo zahteva od kitajske vlade zadoščenje, če ne, prekoračijo Japonce mejo.

Dne 17. oktobra: Čehi nameravajo nastopiti v državnem zboru z obstrukcijo. — Nemci so zelo nezadovoljni, ker se je češko deželnozborsko zasedanje le odgodilo in ne zaključilo, kakor so zahtevali. — Proti češkim šolam na Nižje-Avstrijskem prirede Nemci 25 shodov. — Nadvojvoda Evgen je bil danes imenovan za generalnega nadzornika čet.

Dne 18. oktobra: V Belgradu je včeraj zboroval pod predsedstvom kralja Petra srbski ministrski svet, ki se je bavil s pomilovanjem političkih vojaških zločincev. — Govori se, da bo prihodni italijanski ministrski svet dovolil vojnemu ministru velike svolje za deželno brambo.

Dne 19. oktobra: Zasedanje goriškega deželnega zlobra je odgodeno. Čuje se, da bo goriški deželni zbor v kratkem razpuščen. — Ministrski predsednik Beck se je odpeljal danes po noči v Budimpešto, da poroča cesarju o demisiji čeških ministrov Fiedlerja in Praška.

Dne 20. oktobra: Danes je cesar v daljši avdijencji sprejel ministrskega predsednika Becka. Cesar demisije čeških ministrov ne sprejme. — Vlada je naročila praškemu cesarskemu namestniku, naj vsako demonstracijo, če treba z najstrožjimi sredstvi nudiši.

Somišljeniki! Somišljenice!

Zahajevanje v vseh prodajnah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V kolist obmejnim Slovencem!

Razne novice.

Iz finančne službe. Prestavljena sta: Rešpicijent Ožbaid Drevenščak iz Gradea v Radgonu, in nadpažnik Fran Repolusk iz Sevnice v Ljutomer.

* **Iz šole.** Učiteljici Natália Vabič in Marica Rapoc sta namrečeni pri Sv. Marku niže Ptuj. Učiteljska suplentinja Albina Zavašnik pri Sv. Peteru na Medv. selu je imenovana za stalno učiteljico istotam.

* „**Slov. dijaška zveza**“ je sklenila v svoji zadnji seji sprejeti pod svoje posebno okrilje faro St. Ilj. Ker bo potrebovala Slovenska dijaška zveza pri tem svojem delu mnogo sredstev, se priporoča vsem rodoljubnim somišljenikom, da jo gmočno podpirajo. Vse event. pošiljatve je naslavljati na predsednika: jurist Mark Natlačen, Dunaj VIII. Strozzi-gasse 42.

* **Opravilnik** za mladeničke zvezze je tiskan in se dobija pri S. K. S. Z. v Mariboru, 4 v en izvod. Pri naročilih je treba poslati do 10 komadov 3 v. 25 kom. 5 v, čez 25 komadov 10 v za poštino. Znesek se lahko pošlje tudi v znakah. Mladenci! Mladeničke zvezze, posežite po njem!

* **Izobraževalna društva** prosimo, da prirejajo poučne shode in predavajo o novem voščnem redu za deželni zbor. Volilni red pričasno v današnjih številki na uvodnem mestu.

* „**Slovenski Gospodar**“ se je dosedaj prodal tudi v Novakovem trgovini na Glavnem trgu. Po izgredih pa trgovina ni hotela več prodajati slovenskega časnika. Nemška napetost!

* **V mariborsko bogoslovje** so bili letos na novo sprejeti sledeči gg. abiturienti: Peter Berdev iz St. Petra v Sav. dolini, Ivan Blumer iz Rio Claro v Braziliji, Franc Časli iz Rečice v Sav. dolini, Iv. Cilenšek iz Gočovlj pri Žalcu, Anton Čečko iz Frančkovcev, Viktor Lunder iz Vel. Poljane na Kranjskem, Franc Polak iz Celja, Jožef Potočnik od St. Roka ob Sotli, Franc Zagoršak iz Horenšaka, Ant. Zupanič od Sp. Hajdine pri Ptaju.

* **Slovenska kmečka zveza** prosi svoje zaupnike, da nemudoma vpošlje imena v zadnjem času pristopivših udov. Stojmo pred deželnozborškimi volitvami, zato nam je treba vše sezname imeti pri ročali.

* **Obmejni kolek**, ki ga je izdala S. K. S. Z. za Štajersko, je našel po vseh slovenskih deželah med našimi pričaški prijazen odmev. Rođoljube prosimo, da skrbijo za odjemanje tega koleka, ker s' a ne obmejno del S. K. S. Z. mnogo stroškov. Načrtojajo se pri Slov. kršč. socialni zvezzi, komad po dva vinaria.

* **Spodnještajerski Slovenci!** Koroški Slovenci so si zgradili delavski dom v Podljubelju, pomagajmo tudi mi naši organizaciji v Trbovljah, da si zgradi lasten dom. Vsa darila naj se pošljajo. Kmečko-delavski hranilnici in posojilnici v Trbovljah!

* **Obvestilo.** Intendanca c. in kr. 3. voja nam naznanja, da kupi vojna uprava v Gradeu 1400 stotov rži in 4000 stotov ovsa, v Mariboru 1300 stotov pšenice, 340 stotov rži in 6000 stotov ovsa, v Celovcu 1300 stotov rži in 1600 stotov ovsa, v Beljaku 600 stotov rži in 1800 stotov ovsa, v Ljubljani 1100 stotov ovsa, v Trstu 400 stotov, v Gorici 7000 in v Pulju 500 stotov ovsa. Prodajne ponudbe je vložiti do 6. novembra 1908 do 9. zjutraj pri korni intendanci.

* **Stališče kranjskega deželnega predsednika Schiwarza** — omajano. Nemški listi poročajo, da je postalo stališče kranjskega deželnega predsednika Schiwarza vsled ljubljanskih dogodkov tako omajano, da bo moral najbrž še letos oditi.

* **Sopek evetočnih jagod** nam je postal naročnik našega ſista od St. Lovrenca nad Mariborom. Hvala za prijazen spomin!

* **Stare in nove pisemske znamke.** Poštno ravnateljstvo v Trstu namjavlja: V smislu odredbe c. kr. trgovinskega ministrstva z dne 28. marca t. l. št. 12607-P. drž. zakonika št. 66 iz 1. 1908, neha veljavnost pisemskih znamk prejšnje izdaje z 31. oktobrom t. l. in je tračila tega od 1. novembra t. l. naprej dovoljeno rabiti za frankovanje edino le pisemske znamke nove izdaje. V svrhu nadaljnje olajšave prehoda med prejšnjo in novo izdajo je poštним uradom dovojeno nerabljene pisemske znamke prejšnje izdaje od 1. novembra 1908 do konca tega leta zamenjavati s pisemskimi znamkami nove izdaje brezplačno ter od 1. januarja 1909 naprej do preklica proti vplačilu pristojbine od 1 vinaria za znamko.

* **Na Dunaju** je dne 20. t. m. zapadel sneg.

* **Na Dunaju** se je vršilo zadnji teden protialkoholno zborovanje. Tudi Slovenci so bili dobro zastopani, vseh jih je bilo 14, med njimi 4 državni poslanci: dr. Krek, dr. Susteršč, Gostinčar in Demšar. Dr. Krek je bil izvoljen tudi v predsedstvo.

* **Kri** — za svobodno šolo. Pri letosnjem zborovanju liberalne učiteljske „Zaveze“ v Gorici je poročal nadučitelj Silvester med splošnim odobravanjem, da učiteljstvo žrtvuje vsak čas „tudi svojo srčno kri za največja ideala: za svobodno šolo in

za svobodno učiteljstvo.“ Slovenski ljudje, ali se še spominjate, kako so liberalni učitelji pri zadnjih volitvah tajni, da so za svobodno šolo?

* **Glasilo liberalnih učiteljev** „Učiteljski Tovariš“ pozivlja v eni zadnjih številki skoro kar naravnost na umor dr. Lampeta. Cudili smo se, kako je mogel državni pravnik, ki ima tako pazno oko ob drugih prilikah, pustiti to grožnjo tiskati, ne da bi bil hujškoči dopis zaplenil. Kaj naj rečemo o učiteljstvu, ki odobrava pisanje takega nezramnega lista. Povedali bomo slovenskemu ljudstvu, naj nima najmanjšega stika z učiteljstvom, ki podpira ta list ali se strinja z njegovo psavo.

* **Katoliški Nemec o Südmarki.** Kakšne namente zasleduje Südmarka, je lepo objavilo predsednik katoliške šolske družbe za Avstrijo, cesarski svetnik dr. zdravilstva Gašpar Schwarz v svojem glasilu „Weckrufe.“ Med drugim pravi: „Cerkvena politika, kačero zasleduje Südmarka že več let ob slovenski jezikovni meji, je najbolj črn maidež na šitu nacionalnega obrambnega društva Südmarke. V St. Ilju na Spodnje Štajersko je skališa mir med tamošnjimi nemškimi, katoličani, ker je privabila iz reicha protestante z oblubami obilnih priboljškov pri imovini ter je res s svojim denarjem za nje zapored nakupila hiše z zemljišči vred, torej cele nasebine, katere jim je prepustila pod najugodnejšimi pogoji. Zakaj je Südmarka dala prednost inozemcem in protestantom, zakaj ne Avstrijem in katolčanom? Pač zato, ker je njen politični cilj: Altdutschland, in njen verski: proč od Rima. Zato pa pride vsak teden pastor Mahnert, ki je predobro znan radi svojega pročodrimovskega hujšanja, v nemško šulverzinsko šolo, ki jo Südmarka podpira, da tam dela neumorno in žalibog tudi uspešno propagando za odpad od katoliške vere. Jasno je dokazano, da Südmarka ni krščanska in patriotska družba, ampak prostomisleča, protikatoliška in protiavstrijska.“ Mi z veseljem zabeležimo besede poštenega katoličkega Nemca ter iskreno želimo, da bi se slišala v tistih nemških krogih, katerim so v prvi vrsti namenjena, in da bi se izvršila želja dr. Schwarza, naj bi vse krščanski Nemci in Nemke tej nekrščanski in neavstrijski družbi obrnili hrbet. Naše gospoja bodi: Proti Südmarki v obrambo katoliške vere in slovenske narodnosti.

Mariborski okraj.

m **Sv. Magdalena** pri Mariboru. Včeraj sredo dne 21. oktobra sta bila poročena v tukajšnji cerkvi gdč. Elica Vračko, hčerka vpokojenega gospoda nadučitelja v Počrežju Ivana Vračka, in gospod Vinko Serona, učitelj na okoliški šoli v Ptaju. Mlademu paru želimo obilne sreče!

m **V Maribor** so došli v soboto dne 17. t. m. topničarji iz Gradea in sicer 3. topničarski pešpolk, ki se je nastanil v novi topničarski vojašnici. Vojaže je sprejel župan in več obč. odbornikov.

m **„Rache für Laibach.“** S to devizo so naskočili dne 19. septembra 1908 mariborski nemčurji Narodni dom in razbili 66 Šip. Nastalo škodo so cenili izvedenici na 859 K., v resnicu pa je pobila razgrajajoča tolpa Šip za 928.71 K. Brez dvoma dobi vsak mariborskograzgrajajočev od nemške družbe „Erste Wiener Spiegelglas-Versicherungs-Gesellschaft“ na Dunaju polvalno pismo za uslugo, izkazano jis tem, da je pripomogel oškodovati nemško zavarovalnico za 928.71 K., kateri znesek je nemška družba izplačala lastnici Narodnega doma kot odškodnino na zavarovalnici za pobite Šipe.

m **Mariborske demonstracije** pred sodiščem. Minoli četrtek in petek se je vršila pred okrožno sodnijo v Mariboru obravnavna proti 12 Nemcem, ki so bili obdelani, da so se dne 19. septembra t. l. v Mariboru udeležili demonstracij proti Slovenskem. Obravnavni je predsedoval deželnosodni svetnik Morocutti, državno pravdništvo je zastopal državni pravnik Verderber, zagovornik sta bila dr. Mravljan in dr. Orosel. Na otočnini klopi so sedeli ti-le: 1. Alojzij Skoliber, 17 let star, skladiski delavec Južne železnice, rojen pri Sv. Juriju ob Pesnici; 2. Karol Salamun, 18 let star, bivši trgovski pomočnik pri gospodu Heinzu v Mariboru; 3. Franc Nerath, 17 let star, komptoarist pri g. Fr. Quandestu v Mariboru; 4. Josip Sterniša, 16 let star, tiskarski učenec pri Mostbōčku; 5. Franc Jammerlegg, 34 let star, ključavnica pri juž. žel.; 6. Franc Kováčsitsch, 17letni trgovski pomočnik pri Fontenri; 7. Josip Lorber, 17 let star, trgovski pomočnik pri Korošcu; 8. Josip Haller, 14 let star, trgovski učenec pri firmi Semlitsch v Koroški ulici; 9. Feliks Welle, 19 let star, mesarski pomočnik; 10. Karol Červený, trgovski pomočnik pri Billerbecku v Gosposki ulici v Mariboru; 11. Karol Goleš, 28 let star, trgovec z delikatesami v Mariboru, rojen v St. Vidu pri Smarju; 12. Anton Lešnik, 24 let star, knjigovodja pri firmi Lešnik v Mariboru. Obtoženi so bili radi javne našilnosti po § 85 lit. a in b drž. zakona. Razun Skolibra in Salamona so vsi trdili, da so nedolžni, dasi so nekateri v predvrediskavi že priznali. Najbolj obtežljivo so o obtoženih izpovedale priče Nemec, Meglič, Krois in Felsner. Obravnavna je trajala v četrtek do 8. ure zvečer in v petek od 9. ure do 1/2 ure pop. Razpravna dvorana je bila med

celo obravnavo natlačeno polna. Vse je z največjo napetočijo pričakovalo razsodbe. Ta se je razglasila v petek ob dveh popoldne. Na težko ječo in vsak teden post so bili obsojeni ti-le: Skoliber 2½ meseca, Salamon 6 tednov, Nerath, Sterniša in Červený vsak po 1 mesec. Vsi ti so obsojeni tudi na povrnitev škode, ki znaša 859 K. Jammerlegg je bil obsojen v 1 teden navadnega zapora in povrnitev škode Ljudski posojilnici v znesku 50 kron. Drugih šest je bilo oproščenih.

m **Nestrpnost** mariborskih Nemcev napram Slovencem postaja že naravnost smešna. G. Weixel, trgovec s papirjem, je razstavil v oknu razglednice s sliko ustreljenega Lundra in Adamiča. V nedeljo, dne 18. t. m. je dobil od magistrata odlok, da mora razstavljene slike pod globo 50 K takoj odstraniti, češ, da se nemško občinstvo pri pogledu teh slik preveč razburja! — Kakor se nam poroča, so prvi opazili te razglednice nemški dijaki, ki so začeli pred trgovino psovati. Ker se to večkrat dogaja in se dotične dijake pozna, bi bilo dobro, da se o tem obvesti ravnateljstvo.

m **Leitersberg.** Preteklo soboto se je vršila zadnja seja pri okrajnem šolskem svetu, h kateri je prišel krajni šolski svet, zastopniki občin ter odposlanec deželnega odbora baron Warsberg. Nasprotniki so preklicali svojo zahtevo z dne 8. decembra 1907 po popolni nemški šoli; pustili so nam hočeš nočeš slovensko štirirazrednico ter se zadovoljili s svojimi paralelkami; v potrebi dobe še tretji razred. Neizgibni pastor Mahnert je ubogim rēvčkom privoščil par suhih vrabičev ter mastne golobe velikodušno prepustil Slovencem. Vendar je zmagala pravica ter nadutim nasprotnikom pustila le dolgi nos. Pohvalno omenjam korektno postopanje gospoda okrajnega glavarja grofa M. Attems. Častno končana šolska zadeva naj bode v plačilo vrlim združenim Slovencem.

m **Razvjanje** je umrl dne 16. t. m. viničar Simon Urnjik. N. v m. p.

m **Brezje** pri Studenicah. Dne 6. t. m. se je ob trgovci pri streljanju z možnarji ponesrečil 24-letni kmečki mladenci Jožef Kitek po obrazu tako, da se je moral drugi dan odpeljati v bolnišnico usmiljenih bračov v Gradeč. Dne 8. t. m. so mu morali vzeti pravo oko, ker je bilo popolnoma uničeno; pa tudi levo oko je pracej ranjeno. Vendar je upati, kakor poročajo, da še ozdravi. Revež je bil ob prihodu v bolnišnico popolnoma slep. Mladenci, bodite previdni pri streljanju!

Ptujski okraj.

p **Trgatev** v ptujski okolici, v Halozah in Zavru je malodane končana. Mošta je povsod mnogo, tri- do štiririkrat več kakor lani. Treba bo mislit na vinski semenj. Kako dobre bi bile sedaj vinski zadruge! Kmet se je trudil, bogati vinozreč in meščan pa se bo mastil!

p **Ptujski trgovci** že korenito žutijo posledice izgredov: z dne 13. in 28. septembra. Nekateri večji trgovci, ki so skupili poprej na dan po 300 kron, jih ne skupijo sedaj niti 100. Mislimo, da si bodo za vselej premislili pretepati mirne slovenske ljudi.

p **Nestrpnost Nemcev** na Ptuju postaja vedno hujša. Predzadnjo nedeljo je moral mož, ki je, malo vinjen, zaklical „živio“, črez noč v luknjo in še plačati 10 kron globo. Trije moški iz Mestnega vrha, ki so tudi pretečeno nedeljo zaklicali „živio“, so bili istotno aretirani in morali plačati vsak po 5 kron. Vprašamo slavni občinski svet ptujski: Ce je za Slovence kaznjivo, ako zakliče svoj „živio“, zakaj pa smejo nemški študenti, komiji in drugi nemoteni kričati po mestu svoj „Heil“ in tuliti izdalsko „Wacht am Rhein?“

p **Radi demonstracij** v Ptuju je bil dne 20. t. m. pred okrožnim sodiščem v Mariboru obsojen 25letni vsečuščnik A. Lackner na tridnevni zapor.

p **Trgovec Alois Muchitsch** („K angelju“) v Ptuju je odpustil iz službe edinega slovenskega pomočnika Poša. Muchitsch živi izključno od slovenskih kmetov, toda zdaj jih morda noče več v svojo trgovino, ker je tako hud „Nemeč“. Eden Muhičevih pomočnikov je tudi baje pomagal 13. septembra demonstrirati. Zdaj Muhič to seveda taji, ker se bo boji za slovenske groše. Izjave v Štajercu so po ceni, in tako lažnjivemu časniku itak nikdo ne verjame. Slovenski manufaktturni trgovini sta Rudolf Havelka ter Mařorič in Šeligo.

p **Sv. Marko** niže Ptuja. Dne 18. oktobra so milostljivi gospod prost iz Ptuja, Jožef Fleck, blagoslovili prenovljeno kapelico Marijinega vnebovzetja na pokopališču, ob asistenci 6 duhovnikov. Kapela je bila zelo zapuščena, tako da bi bila razpadla. Po prizadevanju gospoda župnika, Leopolda Skuharsky, so dobrí farani zložili potrebeni denar, da se je popravila, obelila in čedno preslikala. Z dovoljenjem prečastitega ordinarijata se bo smelo v tej maševati vsak zadnji petek v mesecu in pa pri pogrebih. Že od leta 1871 se v tej ni maševalo. Bog ohrani milostljivega gospoda prostata, ki so jo blagoslovili, č. g. župnika, ki so to preskrbeli in vse, ki so pripomogli kakorkoli, še mnogo let.

p **Stopice.** V nedeljo dne 18. t. m. smo imeli tudi Stoprčani lep dan. Prostor pred Vrabičevou goštinstvo je spremenila spretna roka nadučiteljev go-

spe v lep vrt, poln pisanih rožic in cvetk. Prijazanje ji moramo izreči za veliki trud, kakor tudi gospodu provizorju, nadučitelju in vrlemu gostilničarju Vrabiču, ki so skrbeli, da se je veselica in ustanovitev izobraževalnega društva vršila točno in svečano. Gospod provizor Sirec pozdravi najsrečnejše vse navzoče, zlasti odposlanca, S. K. S. Z. Gospod dr. Verstovšek iz Maribora je govoril najprvo navduševalne besede o presvitem cesarju in ga slavil kot pravega vladarja; opozarjal je zlasti na razne točke učitvene uprave, ki zakonito jamčijo Slovenscem vse pravice, katere imajo drugi narodi. Po govoru je igrala makolska godba cesarsko pesem. Po odmoru je dr. Verstovšek v razumnih oblikih govoril o namenu in pomenu izobraževalnih društev, katera sruje S. K. S. Z. po Štajerskem. Zlasti je povdral nujno potrebo izobrazbe pri vseh stanovnih in utelejil svoja izvajanja z različnimi pojavi vsakdanjega življenja. Zborovanja se je udeležilo več Štajerčancev, ki so se pa vsaj enkrat še precej lepo obnašali. Govornik jih je tudi povedal bližje in izrazil up, da se bodo le popolnili; tudi se jim je zahvalil, da so ga vestno poslušali in mu tu pa tam preglastno pritrjevali. Ti možje še niso izgubljeni za slovensko rodno zemljo, žal, da so zapeljani! Bode že boljše! Veselica je trajala pozno v noč, bili so vsi veseli in želi več zborovanj. Društvo pa naj deluje v pravem smislu 마련ivo in vstrajno!

p Stopree. Na zborovanju S. K. S. Z. so izvolili člani novega društva te-le odbornike: predsednik Janko Sirec; podpredsednik in tajnik Ign. Vrabič; tajnika namestnik Franc Korže; knjižničar Ivan Zupančič, nadučitelj; odborniki: Stefan Vtič, Jernej Skrabl, Franc Dolšak. Pristopilo je takoj 46 udov.

p Vel. Nedelja. Tudi pri nas smo obhajali letosnjie jubilejno leto ter smo priredili v ta namen cesarsko slavnost dne 11. oktobra. Mlađenička zveza veliknedeljska je priredila igro „Spoštuji očeta“, ali „Sinočno maščevanje“. Slavnost je otvoril predsednik mlađeničke zveze, mlađeničar Ivan Gašparič, z nekako temi besedami: „Slavno občinstvo!“ Dana mi je naloga, da vas, predno se začne napovedana igra, vse prisrčno pozdravim. Pozdravljam vas v imenu Mlađeničke zveze, katera je priredila to igro, pozdravljam vas pa tudi v imenu šolske mladine, kateri je čisti dobitek lanašnjih dohodkov namenjen in sicer za nakup šolskih knjig. Kakor vam je znano, obhajamo letos več jubilej; naš sv. oče pa je Pij X. obhajajo letos 50 letnico mašništva, naš presviti cesar obhajajo 60 letnico vladanja naše monarhije. Papeževa jubileja smo se spominjali s tem, da smo priredili jubilejne procesije in božja pota, ter smo po raznih cerkvah prosili za dušni in telesni blago sv. očeta. Na drugi strani je pa dolžnost vsakega avstrijskega državljanja, da skaže dobrostočno čast svojemu vladaru ob njegovem jubileju. V ta namen se zdajo po vsem cesarstvu vsakovrstni zajvodi, prinejajo se veselice in igre. In tudi naša Mlađenička zveza se je prebudila ter nam je priredila to zanimivo igro, v kateri bote spoznali grdo pregreho častihlepnci in nehvaležnosti otrok do svojih staršev. To je torej skromen dar, katerega žrtvuje naša zveza svitemu cesarju. Vsi skupaj pa obljubimo danes, da hočemo ostati zvesti sinu in hčere naše katoliške vere, in da ostanemo domovini in cesarju zvesti državljanji; to bo gotovo najbolj veselilo naše jubilante, katerim danes hočemo iz dna srca: Bog jih živi in hrani! Še mnoga leta! Na to se je vršila igra, pri kateri so vsi mlađeničarji izborni rešili svoje uloge. Končno se mlađeničar Jakob Bežjak občinstvu zahvalil ter pravi: Srčno nas veseli, da vas vidimo danes toliko število veselih in zadovoljnih obrazov. Zato mi je dana naloga, da se v imenu Mlađeničke zveze in vseh, ki smo to igro predstavljali, iz srca prav lepo zahvalim. Če vam je bila igra všeč, nas veseli, ako pa smo se komu kaj zamerili, naj nam blage volje odpusti. Saj dobro ve ste, da nismo učenjaki, ne igrači umetnih gledišč, ampak samo prosti fantje kmečkega stanu, itd. Ko je mlađeničar končal svoj govor z besedami cesarske himne, je goðba na održala cesarsko pesem. Ko so potem gostje održali, slišali so se tu pa tam glasovi: „Da bi se večkrat kaj takoga priredili!“

p Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Mlađenički shod, ki ga je priredila S. K. S. Z. za Štajersko zadnjo nedeljo pri nas, je bil mnogočetvrlno obiskan. Shodu je predsedoval g. T. Korpar iz Oslušovec, ki je po krafkem pozdravil oddal besedo odposlancu „Zvezde slov. mlađeničev“, Jožetu Šutu. Ta v krafkem orisje pomem v imenu mlađeničkih zvez, koristi, ki jih ima mlađeničar od zvez in dolžnosti, ki ga vežjo, kot člana mlađeničke zvez. Med drugim orisje, tudi dve stvari, katerih se je treba vsakemu mlađeničarju posebej varovati, in to so: slab tisk in slab država. — Nato se je ustanovila „Mlađenička zveza“, ki bo, za kar so nam imena mlađeničev, vodilnikov potrok, dobro napredovala; pristop k zvezi je takoj prilglasilo 38 mlađeničev. Vrli mlađeničarji, le tako naprej!

p Krčevinsko bralno društvo priredi prihodnjo nedeljo, t. j. 25. vinoteca ob 4. uri popoldne pri gosp. Vilčniku na Grajeni svoj letni občni zbor. Pridite posebno vi Slovenci iz Krčevine. Grajeni in Mestnega vrha, da s svojo udeležbo pokaže, da ste zavedni in značate poštovati važnost našega bralnega društva za Ptujsko okolico! Obžalujemo pa tudi tem potom, da se veselica, napovedana na 8. sep-

tember, vsled raznih ovir ni mogla vršiti. K obilni udeležbi vabi najjudnejše odbor.

Ljutomerski okraj.

I V Ljutomeru je umrl bivši župan, lekar nar Schwarz.

I Smrtni padec. Jurij Vilčjak, veleposestnik v Ledineku, župnije Sv. Ane na Krembergu, je v sredo, dne 14. t. m. zvečer tako nesrečno padel iz podstrešja na senčeni voz, da si je polomil rebra in se na gavci tako hudo poškodoval, da je že v petek izdihnih svojo dušo. N. v. m. p!

I Ljutomer. Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru priredi v podporo revnim solarjem tombolo dne 25. okt. 1908 v gostilniških prostorih gosp. Vaupotiča. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Razbor pri Slovenjgradi. V odgovor na dopis v zadnji številki Narodnega lista. Kakor je tovo, da kdor za toplo smojo prime, se osmoli, ravno tako je gotovo, da ni dopisnik Narodnega lista, kdor ni popolnoma preizkušen v lažeh. Že prvi stavki dopisa je popolnoma iz trte izvit, ko se prav, da je imelo katoliško izobraževalno društvo svojo veselico. Resnica je le, da je bilo neko čisto navadno „esilvanje“, ki se po šegi tukajšnjega kraja vrši drugo nedeljo po poroki, in ki ga priredejo, camari. Bili so na veselici pač vsi, kateri take veselice zanimajo, brez razločka političnega naziranja. Nadalje je laž, da se je Pačnik takoj razgrel, da je dva domača hlapca z nožem ranil. Ranil jih je res, toda hlapca sta za njim priletela, ko je on že proti domu šel, ter sta ga hotela tepliti; v nevarnosti za svoje zdravje se je branil z nožem, ker na njivu ni imel kaj pripravnejšega v roke vzeti; to pa se ne imenuje klanje, ampak silovanje. Nadalje piše dopisnik: Vprašam Vas, g. župnik, kdo je temu kriv? in zvali vso krivdo na župnika. Res močno šrepinjo ima gospod dopisnik, da mu pri tem modrovjanju ni počila. Kdo je kriv temu? Nič drugega, kot preobilno zavžita alkoholna pijača. Kaj ta stori, klopisnik sam iz svoje skušnje dovolj ve, še bolj pa njegova žena in otroci z ozirom na njega samega. Na to, kar se še nadalje podnika gospodu župniku, bi bilo le še to pripomniti: Ni cerkev kraj, kjer bi vsak lahko svoje burke in storosti vrgnjal. Župnika nadzorovati pa mislim, morejo najmanj tisti, ki ob evangeliju iz cerkve gredo, potem pa pri farovski kašti Narodni List prebirajo, mesto da bi pridog poslušali. — Dopisnik, zdaj pa mi tebe vprašamo: Kdo pa je kriv spora med tukajšnjimi občani? Nihče drugi kot tvoja častihlepnost. Ako bi v občini bila le katoliško-narodna stranka, h kateri ljudje po veliki večini pripadajo, bi bil v čari le eden vodnik; drugih vodil bi ne bilo treba. Ker pa tebi ne gre v glavo, da bi ti ne bil vodnik, če ne vseh, vsaj nekaj faranov, zato ti je bilo treba nepotrebne nove stranke. Sejati sovraščvo do duhovnega pastirja, sebe poveličevati v očeh ljudi, to je bilo zdaj tvoje opravilo, in res, nobeno sredstvo se ti ni zdelo preslabo, ako si le upal, da kaj na svojem ugledu pridobiš. — Konečno še nekaj o alkoholu, ki je vzrok marsikateri žalostni prikazni. Koliko se svarri pred pijačo na prižnicah, v spovednicah in pri raznih predavanjih! Toča ves pouk je brezuspešen, dokler bo ljudstvo v tem oziru pred postavo varno. Skupaj kažejo, da sam pouk ne zadostuje. Marsikdo gre brez vseh stabilnih namenov v krčmo na četrtni litri. Za prvim pride drugi, k dvema se pridruži tretji; kjer so trije, je lahko še četrti in tako dalje, dokler je kaj denarcev, če se picev prej ne stepojo in eden drugačega iz hiše pomečajo. Komu na rovoš gredo pretepi, ako ne alkoholu? Komu nezakonski otroci, ako ne njemu? Komu obubožanje nekdaj trdnih kmetij, ako ne temu strupu človeškega rodu? Če kdo koga ubije, je občutno kaznovan, ako ne usmrčen; alkohol pa je že toliko tisoč ljudi pomori, toliko tisoč družin nestrečnih storil, vendar ga država pusti neomejeno vživati, ker ji to nek nese. To se pa ne pomicli, koliko lepih denarcev se zavrže, samo da se bolno glavo kupi ali še drugače zdravje izpodkopije. Ni pa mogoče pred postavo pijačnosti zatrhaniti, ker toliko se malokdo navlade, da bi kar na cesti obležal. Vse postave v tem oziru so le posekavanje vej celemu drevesu, ki mu na rasti skoraj nič ne škoduje. Drevo pijačevanja pa bi bilo zaletno v živo med kmeti, s popolno prepovedjo nedeljskega pijačevanja, ali vsaj v nedelje popoldne; za mesta je pa potreba še pritegniti soboto večer. Ako gg. poslanec sklenejo postavo zavarovanja za starost za vse ubožnejše sloje cele države, obenem pa prepovedi točenja alkoholnih pijač v zgoraj navedenem času, bo sedajni avstrijski državni zbor sklenil več koristnega in prid ubožnejšim državljanom, kakor so storili vsi avstrijski državnih zborov skozi 60 let, in je lahko vzgleđ pametne postavljajo celi Evropi.

s Velenje. V četrtek, 29. t. m. se bodo vršila v Velenju slavnost, katero so morali o počitnicah preložiti radi načeljive bolezni. Prostovljali bodo župljani in bivši učenci zasluzenega nadučitelja g. Brenceta, ki že opravljajo svojo službo na mestne nad 40 let. Občina ga je imenovala častnim občanom,

Občinski zastop izroči g. nadučitelju ob tej priliki diploma. Stavniški govor bodo imel bivši učenec, g. dr. Verstovšek, prof. v Mariboru. Kmetje in kmetice, ki ste bili nekdaj njegovih učenc in učenke, vdeležite se polnočetvrlno z otroci te slavnosti: Mož zasluži hvalo za njegov trud, ki ga je imel v soli v vzgojo otrok. Nikdo naj ne ostane doma ta dan!

Konjiški okraj.

Mlađenički shod na Brinjevi gori.

Mlađenički shod na Brinjevi gori v konjiškem okraju v nedeljo dne 18. t. m. se je nenavadno lepo izvršil. Že v soboto zvečer so pokali topiči, ko so vrli zreški fantje postavljali velikanski mlaj s slovensko trobojico na vrhu, in okusno okrasili prostor zborovanja. V Gračiu pri kapeli pa je dal vrli posestnik Lamut postaviti krasen slavolok z napisom: „Mlađenički pozdravljeni, za domovino vojskovat pripravljeni!“

V nedeljo pa so že zgodaj dopoldan prihajali zavedni mlađeničarji in vrli kmečki možje, od vseh strani lepega konjiškega okraja in se zbirali na prijazni Brinjevi gori, tako da jih je bilo pri zborovanju gojovo nad tisoč. Od ust do ust je šel glas: take obilne udeležbe nismo pričakovali. Celo iz daljnega Laporja so prihiteli mlađeničarji s slovensko zastavo, iz Poljčan itd.; zato je pa v očigled tolikih mlađeničev in mož popolnoma upadel pogum par najetim in zapeljanim Štajerčanskim razgrajčem, da se črniti niso upali.

V lepi romarski cerkvi Matere Božje je dopoldan v krafkem govoru pokladel mlađeničarji na srce prelepe nauke vlč. gospod duhovni svetnik in župnik Karba iz Zreč, ter za mlađeničarje opravil sv. mašo č. gospod Skvarč, kaplan od Sv. Kungunde. Popoldan pa se je vršilo zborovanje pod milim nebom.

Vlč. gospod dr. Hohnjec iz Maribora otvoril shod ter pozdravil navzoče v imenu S. K. S. Z. Nato predlagala gospod posestnik Lamut predsedstvo, ki se vzklikoma izvoli sledče: gospod župan Vinter (Zreč), predsednik; Franc Šelih, kmečki mlađeničar iz Konjic, podpredsednik; č. gospod Viktor Prelej, kaplan iz Konjic, in Anton Pučnik kmečki mlađeničar iz Prihove, zapisnikarja.

Nato glavni govornik gospod dr. Hohnjec razlagal pomen mlađeničkih shodov po Slovenskem v tem jubilejnem letu ter v krasnem govoru navdušuje zbrane mlađeničarje in može k pravemu krščanskemu delu za blagor slovenskega naroda po edino pravili krščanskih načelih in nazorih. Kazal je na različne verske in narodne nasprotnike našega slovenskega ljudstva, pred katerimi pa se nam ne bo treba batiti, če bomo dobro izobraženi in v pravem pomenu napredni. Ko vidi pred seboj tako velikansko število zavednih slovenskih mlađeničev in mož iz zelenega Pohorja in lepih ravnin ter vinorodnih goric konjiškega okraja, mu prihajajo na misel prelepe besede pesnika Gregorčiča, ki pravi:

Tu narod biva še krepak,
Tu biva narod — poštenjak,
Ki svet ga še okužil ni,
Ki čas ga omehkužil ni.

Gromoviti živio-klici so sledili tem besedam gospodovljenstvenega govornika.

Mlađeničarji Cvahte iz Bistrice pozdravljajo zbrane mlađeničarje v imenu Slovenske mlađeničke zveze, razlagajo njen razvoj in jim v navdušenih besedah priporoča posebno tri mlađeničke čednosti, ki bi se jih naj vsi mlađeničarji oprigli in te so: v srcu živa vera, ljubezen do naroda in delavnostna izobražba. Pridobivajmo si pravo izobrazbo zlasti po naših bralnih in izobraževalnih društvin in s čitanjem naših listov: „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“ ter dobrih knjig. Proč pa z nemškutarskimi in liberalnimi lisi! Govornik je žel ob koncu vsestransko pohvalo.

Gospod državni poslanec Pišek govoril v krepkih besedah med odobravanjem o kmečki organizaciji o državnem zboru in delovanju poslancev S. K. Z., in o starostnem zavarovanju. Pravo pa je zadel in vsem iz srca govoril, ko je ob koncu pozivjal, naj slovenski mlađeničarji in možje „Štajerca“, tega lažnjivega in nemškutarskega ptujškega kljukca, to „gostno“ kroto, zatirajo žurni bravo-klici, ploskanje in splošno pritrjevanje, kjer ne morejo, naj ga nikakor ne naročujejo, pa tudi ne berejo, ker je škodljiv kakor najhujši strup.

Vedno pa ponavljajoči živio-klici ob koncu govora so pokazali, da ima gospod državni poslanec popolnoma prav!

Nadalje še govorijo in vsak iz svojega kraja izročajo mlađeničarji prisrčne pozdrave fantje: Fr. Šelih (Konjice) v imenu bralnega društva; Karol Kavkler (Lapori), ki navdušuje k resnemu in pa složnemu odporu vsled nemškutarskih zločinstev v Ptiju, Mariboru itd., ter klice: Ne vinarja več v nemške trgovine in gostilne. Mi smo gospodarji na slovenski zemlji.

Janko Karba (Ljutomer) pozdravlja v imenu Ljutomerskih in obmejnih mlađeničev ter navdušuje zbrane k pristopu k Zvezni in bralnim društvtom, izroča pozdrave predsednika Mlađeničke zveze, mlađeničarja Žehota (žurni klici: živio Žebot), ter upa, da se bodo slovenski mlađeničarji v bratski slogi

zdržili od Mure pa do Jadranskega morja v ne-premagljivo fašango za slovensko domovino.

Josip Bečan (Prihova) v res dovršenem govoru pozivlja k slogi zoper Nemce in nemškutarje, ki bi si kakor jež lisičjo luknjo po krivici radi prisvojili našo milo slovensko domovino.

Josip Klajžar (Prihova) v izvrstnem govoru kliče k izobrazbi. Pustimo, praví, Nemcem tako kulturo, ki z gnilimi jajci in s palicami obdeluje mirne Slovence, pa se bojujmo z duševnim orožjem proti njim, in gotovo jih bomo, organizirani, izobraženi, v medsebojni bratski slogi in ljubezni premagali. Pravi:

V roke torej take meče,
Bratje ljubezničji,
Večni je nad nami Bog,
Desna roka našega orožja
Pa je Mati Božja.
Zdaj pa le, le pridite, vi vragi.
Ni straha v nas,
Mi gremo k zmagi!

Anton Zatler (Žiče) pozdravlja v imenu žičkega bralnega društva. Omenja krvave septembarske dogodke v Ljubljani, kjer so padle nedolžne slovenske žrtve. Zavedajmo se svojih pravic!

Stefan Polanec (Poljčane) pozivlja mladenci rekoč: Bodimo pošteni, trezni, ne pretejajmo se in ne pijančujmo po krčmah, da se ne bo reklo: slovenski fantje so neizobraženi pretepači, potem tudi žandarjev (dva sta bila na Brinjevi gori) ne bo treba za nami posiljati. Tudi danes pojdimo po zborovanju mirno in veselo domov!

Janez Strmšek (St. Jernej) pozdravlja v imenu Šentjernejskega bralnega društva.

Anton Kočnik (Zreče) v imenu zrečkih mladincov.

Franc Gujznik (Kebelj) priporoča narodno zavestnost v prav dobro sestavljenem govoru.

Posestnik Lamut (Zreče) pozdravlja mladino v imenu društva „Straža“, ter jo v navdušenih besedah vabi delati z vsemi močmi za narod in za ljudstvo po krščanskih načelih. Vsem govornikom mladencem so sledili burni živio-klici in vsestransko priznanje in pritrjevanje.

Gospod predsednik Vinter se končno zahvali navzočim zborovalcem, zlasti vsem govornikom ter se spominja jubileja sv. Očeta in presviti cesarja in zaključi zborovanje z gromovitim trikratnim živio-klicem na višoka jubilanta.

Nato so bile večernice v cerkvi Matere Božje. Nad dve uri je trajal ta krasni shod in le ena sodba je med nami: Lepo, prav lepo je bilo. Vsi pa želimo, da bi te ideje, misli, načrti in opomini govornikov, slovenskih zavednih mladencov, prešli v dejanja in obrodili stoteri, tisočerji sad.

Prisršna hvala vsem, ki so priporočili k takemu lepemu izidu, zlasti vlc. gospodu duhovnemu svet. in župniku v Zrečah in gospodu Jan. Poiniku, posestniku od Sv. Kunigunde, ki sta imela največ truda, da se shod tako impozantno izvršil.

K Kakšne zaupnike ima narodna stranka v konjščkem okraju? Stajercjanec! Je li mogoče? Dokazem. Ko smo se zbrali 27. septembra v Narodnem domu k zaupnemu shodu obeh strank, so bili vsi edini, da se mora „Stajerc“ zatirati. Ves nevoljen, da se napaka njegov klaveri prijateljček, vstane nek zaupnik Narodne stranke ter jo popiha. Ali ni „fest“ zaupnik to?

K Smrtna nevarnost vsled nagle vožnje avtomobila. V torku, 13. oktobra se pelja posestnik Jožef Mlakar proti prihovski križanski kapeli. Ravn na ovinku pa pribesni nasproti rudeče pobaran avtomobil B 41. Kobila se prestraši, se naglo obrne, strene oje in preobrne voz ter vrže posestnika na cesto. V divjem begu pobije konj s potritim vozom skoraj dva otroka, mati ju je še rešila z nevarnostjo lastnega življjenja. Gospodar avtomobila vpraša samo za ime posestnikovo, ne pa tudi za škodo ter gre naprej. Kdo bo povrnil škodo posestniku? Razven tega, je še posestnik sam bolan, da ne more opravljati težkega dela.

K Prihova. „Veselica bo, veselica bo“, je šlo od ust do ust v nedeljo, 10. zkorab. Kje pa? Pod Mežnarjevim kozolcem. „Ali je res“, vpraševali so čadramski, ločki in konjiški gostje. Pojdimo pogledat! In res nas že od daleč pozdravlja trobrijna zastava iznad kozolca, pod kozolcem: a je vse v zelenju in v rožicah — delo prijednih mladencov in deklet — in nad odrom se sveti napis: „Pri zvittem rogu“. Nek gost je površno pogledal ta napis, pa jebral: „Pri svetem Roku“. Vse je tišalo k odru, previdni ljudje so si že dolgo pred začetkom izbrali bližnje prostore; saj to je bilo lahko, ker je vskakdo gledal zastonj. Pevke so zapele: „Slovenec je rad vesel“, v znamenje, da bo še kaj veselega prišlo. Organist je deklamoval Gregorčičev pesem: „V pepečni noči“, in je klical naroču: „Le vstani bedni narod moj! Pepečni dan ni dan več tvoj, tvoj je — vstajenja dan!“ — Kedaj bo pa teater ali predstava? so se vpraševali mladi radovedneži. Aha, že je tu „Krčmar pri zvittem rogu“. V nedeljo med sv. mašo ga je ogoljufalo največ ljudi; dva poreideža ga opeharita vprito nas, brivec ga še celo z žajfincu namaže in jo popiha. Na sosedovo prigovaranje ne toči krčmar nikoli več — med sveto mašo. Vsa čast igralcem! Vsi so jo dobro pogodili. Po igri

so se razlegale po naših vinskih goricah lepe narodne pesmi. Vsi so dejali: „Prihovske pevke pojejo, kakor slavčki“. Še bo kaj? Konč je pri kraju. O ne! Nastopi govornik, navdušuje mladino k vnetemu delu za milo ocenjavo ter izreče prisrčno zahvalo vsem. Mladenci in mladenke! 11. okt. je bil za vas in za goste dan poštenega veselja. Vsi so dejali: Kaj takega bi še večkrat radi videli in slišali. Torej le naprej!

Celjski okraj.

V konkurs je prišel v Celju trgovec Anton Preuz.

Slivnica pri Celju. Občinski odbor se je izrekel, da želi šolske počitnice imeti nastavljene v prihodnjem od 1. septembra do 1. novembra, torej za 14 dni pozneje. Dobro bi storil tudi, če bi zahteval, naj bi bilo vpisovanje otrok in začetek šolskega leta v spomlađi, ker je novincev vsled krajavnih razmer nemogoče po zimi v šolo hoditi.

c Petrovče. V torku, dne 13. oktobra t. l. smo spremili na zadnjem potu blago gospo Matilde Polanc, rojeno Tauer, soproga trgovca gospoda Jos. Polanca v Petrovčah. Rajnica je hudo trpela na neozdravljeni bolezni nad 15 let, tja je še do zadnje Velike noči z njej lastno požrtvovalnostjo izpolnila vse dolžnosti marljive in skrbne gospodinje ter nežno ljubeče soproge. Svojih muk ni tožila ljudem, temveč v domači Marijini cerkvi, kjer si je izbrala križev altar, in pred stv. razpelom izlivala svoje srce. Trpljenje ji je bilo brati na obrazu, vendar se je vedno zatajevala in tudi v najhujšem trpljenju ohranila svoj veseli značaj. Daleč slovnejna gostoljubnost, vzlasti pa je bila usmiljena mati ubožcem, posebno še revnim otrokom. Kako je bila rajnica pri vseh slojih priljubljena, pokazalo je najbolj izredno veliko spremstvo pri pogrebu. Ko so spuščali truplo blage, pokojnice v jamo, bil je jok in vptje, kakor če izgube otroci svojo matter; zastonj si iskal pri celi množici suhega očesa. Lahka ti zemljica! Blag ti spomin!

c Ljubno. Dne 5. t. m. je bil novi vodovod slovesno blagoslovljen. Novi vodovod je ravno sedaj prava dobrota za naš trg, ker je vsled dolgotrajne suše že začelo pomanjkovati vode. Ta dan je tudi imelo tukajšnje mledo, pa čvrsto se razvijajoče vojaško veteransko društvo svojo slovesno jubilejno sv. mašo. Drugih slavnosti z ozirom na zadnje tragične ljubljanske dogodke ni bilo. — Letina je pri nas razun živinske krme povsem dobrata. Sadja, posebno jabolk, je bilo toliko, kakor ga že stari ljudje ne pomnijo. Posebno lep je bil fuži krompir, nekateri kosi so tehtali do 2 kg.

c Laško. Pretečen teden so našli orožniki ob železniški progi od Laškega proti Rimskim toplicam neko 8 do 11 let staro dekle, katero pa nič ne pove, čigavo je. Pri sebi ima šolske knjige prvega razreda. Dekle je videti prestrašeno in je sedaj pri tajniku marijagraške občine. Kdor kaj ve, naj se pri občinskem uradu oglasi.

c Shod železničarjev se je vrsil dne 18. t. m. v Laškem trgu. Govorila sta poslane dr. Benkovič in nadšpredvodnik v p. gospod Milavec. Pristopilo je več železničarjev k Prometni zvezi.

c Upravitelj laške dekanije je postal vlc. g. Edvard Janžek, župnik pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah, provizor na Laškem pa tamkajšnji vikar vlc. g. Fortunat Končan.

c Dramlje. Občinski imenik je že na razpolago. A žalibog je zelo drag, prejšnji je veljal 20 K, sedanji stane istotako 20 K. No, upamo, da je ta imenik boljše napravljen, kakor je bil prejšnji, in da ne bo cela vrsta mož iz njega izpuščenih ali napačno vpisanih. Dragi Dramljočani! Spravite vendar enkrat iz občinskega odbora take može. Iznebitite se enkrat moža, ki je od vas obogatel, sedaj pa hoče vse komandirati.

c Dramlje. „Stajerc“ je v dopisu iz Spitaliča dne 20. septembra namlatil špitalskega in našega župnika, ker se trudita za katoliško slovensko izobraževalno društvo. „Narodni List“ je dne 15. oktobra zadrgetal nad našim župnikom z besedami: „Oslovenski glas ne seže do nebes“, ker je župnik v pridiči svaril pred verskimi nasprotvnik. Kar je katoliškega, smrdi „Stajercu“ in „Narodnemu Listu“ in njihovim dopisnikom. Liberalčeki, le potrdite to še večkrat, da se vas bodo ljudje bolj ogibali.

c Gornjigrad. Domovina poroča, da je davčni kontrolor Vivod govoril na odhodnici Koselovi. Kaj poreče k temu slavna direkcija v Gradcu, kaj dr. Kermáuer? Ali je hotel s tem Vivod dati zaupnico višji oblasti? Bodil omenjeno, da se razun Vivoda ni noben urađnik učelil te odhodnice.

c Izobraževalno društvo v Celju priredi v nedeljo dne 25. oktobra popoldne ob 1/4. uri igro „Mlinar in njegova hči“ in sicer v Narodnem domu v Celju.

c Gornjigrad. Še enkrat opozarjam vse prijatelje in znance na ganljivo igro „Dve materi“, ki jo priredi izobr. in bralno društvo v Gornjengradu v nedeljo, 25. oktobra po večernicah. Razun igre, v kateri se veliko pojde, bodo še druge pesmi in tamburanje. Vstopnina, sedeži 80 vin, stojisci 40 vin. Odbor.

c Šmarje pri Jelšah. V nedeljo, 15. t. m. priredimo igro „Dve materi“ v prostorih gosp. Habjana. Vstopnina: I. sedeži po 1 K, ostali po 60 vin, stojisci 30 vin.

c Št. Jurij ob juž. žel. Katoliško bralno društvo priredi dne 25. oktobra popoldne po večernicah v novi hiši na Kukovičevem velikem kmečko jubilejno veselico. Vspored: igra „Najdena hči“ petje in tamburanje. Slavnostni jubilejni govor. Nazadnje se vrši velik srečelov z mnogimi dobitki. V nedeljo, dne 25. vsi na veselico! — Društvo.

Brežiški okraj.

b Zgodovinsko društvo v Mariboru je v nedeljo dne 18. t. m. imelo v Brežicah občni zbor; predaval je tudi vlč. gospod dr. Medved o zgodovini Brežic. Govornika dovršeno predavanje je bilo zelo zanimivo in poučno. Udeležili so se ga slovenski Brežičani ter kmetje iz okolice.

b Artiče. Kmetijske zadruge in posojilnice se še enkrat opozarjajo na okrožni zadržni shod v Artičah prihodnjo nedeljo. Vsaka naj pošlje svojega zastopnika.

b Podčetrtek. Zadnjo nedeljo sta počasti naš kraj dva agitatorja Narodne stranke iz Celja. Miloš Stbler s svojim adjutantom je prispel k nam, da prisostvuje težkemu rojstvu nepotrebné konkurenčne liberalne posojilnice. Hudobni jeziki govorijo, da je bil cel začetek zelo klaver in da ona peščica liberalcev, kateri so ustanovili posojilnico, že sedaj obupuje nad njeno usodo. Neprjetno nas je durnilo, da je gospod notar iz Kozjega, kateri je vedel, da je že jedna posojilnica v Podčetrtrku ustanovljena, venkar še delal za ustanovitev druge. Ako bi on samo odsvetoval ustanovitev, bi ista izstala. Njegovo sodelovanje nam je tem manj razumljivo, ker ni zaslužil ničesar za svoje delo, temveč — — —. Baje si je stavil gospod notar kot svojo nalogu, hirajoči liberalni Zadržni zvezci v Celju pomagati na noge. Slučaj Pilštanj in sedaj Podčetrtek govoril dovolj!

b Podčetrtek. V našem od svetovnega prometa oddaljenem kraju se je začelo v letošnjem letu življenje. Ustanovilo se je izobraževalno društvo, katero lepo napreduje, čebelarska podružnica in sedaj kmečka posojilnica-Rajfajzovka. Zadnja je začela poslovati v nedeljo dne 18. t. m. in je ob tej priliki priredila poučno predavanje v prostorih slovenskega katoliškega izobraževalnega društva v Imenem; predavanja so se udeležili majdličnejši posestniki in mladeniči iz domače in sosedne župnije. Predavatelj nadrevizor Vlad. Pušenjak iz Maribora je v nad jedno uro trajajočem govoru pojasnil pomen zadržništva, govoril o varčevanju in uredbi Rajfajzovka. Njegov govor se je vsestransko odobraval in se je izrazil želja, da pride kmalu spet predavat. Zanimanje za domačo posojilnico je veliko in bo ona temelj raznim drugim gospodarskim organizacijam, katerih se bodo tekmočila ustanovile. Njen namen je osamosvojiti kmečki stan, iztrebiti oderuštvu, pospeševati varčevanje ter vsili potrebe dati kmetu cenovo! počilo. Za ugoden razvoj posojilnice nam jamčijo možje, ki so načelu posojilnice in sicer: načelnik č. g. Stef. Pivec, župnik v Podčetrtrku; nadalje gospodje: A. Krašovec, posestnik v Podčetrtrku; Albin Pečar, posestnik in trgovec v Imenu; J. Počivavšek, posestnik in župan v Imenu; Mat. Pajk, posestnik v Imenem; J. Belina, posestnik v Imenem; A. Pajk, posestnik v Imenski gori. Posojilnica uraduje vsako nedeljo v župnišču v Podčetrtrku. Kmetje iz župnij Podčetrtek in Olimje! Poslužujte se vsi vše prave kmečke posojilnice, katera je ustanovljena v vaš prid!

Iz drugih slovanskih dežel.

t Blagoslovljenje zavoda šolskih sester. Na slovesen način se je dne 8. t. m. blagoslovil in otvoril zavod šolskih sester v Trstu v ulici Pasquale Besenghi. Udeležila se je te slovesnosti nadvojvodinja Marija Jožefa, prevzimena gospod knezoškof mariborski dr. M. Napotnik, škof eks. dr. Nagl, nadalje mnogo zastopnikov vojaštva in mornarice. Po slovesnem vsprejem došlih gostov je mariborski knezoškof imel krasen govor, v katerem je on vspodbujal šolske sestre, naj v živi veri, trdnem zaupanju, in goreči ljubezni do Boga vzbajajo dekleta v prospekti starišev, cerkve in domovine. Potem je sledilo blagoslovljenje šolskih prostorov.

t Shod notranjskih mladeničev v Cerknici na Kranjskem se je obnesel nepriskakovano dobro. Mladeničev je prišla cela armada. Shodu je predsedoval deželni poslanec Drobnič. Prof. g. Jarc je govoril o dolžnostih slovenskega mladeniča, predsednik Zveze slovenskih telovadcev dr. Pogačnik je omenjal sedanjih žalostnih časov na Slovenskem, gospod Podlesnik je pozival mladeniče, naj se ogibajo krajev, kjer se greši proti narodnosti. Predsednik Zveze slovenskih mladeničev na Stajerskem je poslal pozdrav, katerega je prebral vsečiliščnik Puntar, ki je prinesel tudi pozdrave akademičnih društev Zarje in Danice in Slov. dijaške zveze. Tak je bil praznik mlade Notranjske.

t V Celovcu so bili demonstranti, ki so polili hiše Mohorjove družbe s črnim in razbili napisno tablo neke Šivilje, oproščeni.

t Nov telovadni odsek se je ustanovil v Komendi pri Klamniku na Kranjskem.

Drobtinice.

d Kako slabu se godi mesarjem. Na letošnjem graškem jesenskem sejmu je vzbujalo v nedeljo veliko zamiranja odlikovanje najtežjega zakonskega para. Nagrada sta dobila mesar Schumy in njegova žena, ki tehtata skupno 227 kg. Pa še naj kdo reče, da se mesarjem ne godi slabu.

d Mala bavarska princezinja Pija Monika se ne more popolnoma privaditi običajem na kraljevem dvoru. Preveč jo namreč spominja svobodno življenje pri njeni materi, sedanji gospe Toselli. Tako ni hotela nedavno pred izhodom obleči rokavice. Niti kralj, ki je prišel slučajno zraven, ni mogel pregoroviti trmaste hčerke, da bi nataknila rokavice. Ker je znano, da ima mala princezinja največje veselje, ako ji dvorna straža pri vratih prezentira, poskusil je kralj še to sredstvo ter jo je strašil, da straža ne bo nastopila, ako jo vidi brez rokavic. Toda trmglovakina ni hotela verjeti, in sedla je na voz golh rok. Toda kako je bila presečena, ko res ni nastopila straža, da bi ji prezentirala. Kralj je bil namreč skrivoma po telefonu naročil straži, da naj ne nastopi. Od tedaj se Monika ne brani več rokavic, temuč že od daleč kaže iz voza belo oblečene roke, da straža pač ne pozabi nastopiti.

Književnost.

Slavnostna komna zlatomašniku sv. očetu pažu Piju za mešani zbor, se spremljavo orgelj ali orkestra, zložil Ignac Hladnik. Cena partituri 60 v., posamezen glas 10 v.

§ Čas, znanstven obzornik, izdaja Leonova družba. Leto II. zvezek 9. Vsebina: Misli modernega človeka o svetu in življenju (dr. Ušenčnik). Nekaj kulturne zgodovine 1. 1907–08 (Franc Terseglav). Razpor v socialni demokraciji (dr. Ušenčnik). Matija Naglič in njegova rokopisna ostalina (Fr. Rebol). O položaju ruske cerkve v šestnem času (dr. Pavlica). Izkopine Menovega svetišča (dr. Gruden). Zadržna šola (Ivan Podlesnik). Nove knjige, listek, Glasnik Leonove družbe.

Najnovejše novice.

Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah se vrši v nedeljo dne 25. oktobra mladeničko zborovanje v stari Šoli ob 3. uri popoldne. Mladeniči, pridite!

Strela je udarila dne 18. t. m. zvečer v zvonik podružne cerkve sv. Danijela v župniji Trbojne ter vnela zvonik, ki je popolnoma pogorel. Le neumorna pridnost na pomoč prihitelih sosedov zaprečila je, da se zvonovi niso stopili in da se ni cela cerkev upepelila.

V Studencih pri Mariboru je umrl delavec Franc Pohar, mož slovensko-katoliškega prepirčanja. Pogreba se je udeležilo veliko delavcev. N. v. m. p.!

Družmirje pri Šoštanju. Tukajšna prostovoljna požarna bramba pridriči v nedeljo 25. t. m. v hotelu „Avstrija“ v Šoštanju vin-ko trgatev. Ker je čisti dobiček namenjen za nakup gasilnega orodja, upamo obilne udeležbe.

Listnica uredništva.

Radi hudega pomajkanja prostora smo morali za prihodijo številko odložiti te-te dopise: Belevode, Ribnica, Polzela, Studenice, Puščava, Dravinska dolina, Boč, Dobrna. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Po našem mnenju je sedaj edino narodno delo, da po agitaciji od osebe do osebe dosegete odpravo onega narodnega greha, ki ga pravčeno grajate. Pozdravljeni! — Vojnik: Ali kot inserat?

!!! Ohranite mejo !!!

Vsled smrti se proda

Lepa kmetija

na Gornji Pesnici, župnija Sv. Jurij ob Pesnici, ki obsega čez 33 oralov arondiranega zemljišča. Zidan hram s širimi sobami itd. in gospodarska poslopja v dobrem stanju; sadenosnik s krog 1000 rodnnimi drevesi, njive travniki in senožite za 14 glav živine; gozd, iz katerega se lahko brez škode izska za 4000 K lesa; vinograd z dobro shranjeno viničarijo s širimi sobami. Skupaj z inventarjem vred za 18000 K. Natančnejša pojasnila daje župniški urad Sv. Jurij ob Pesnici. 883

:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::

80%

Jesihova esenca,

bela in rudeča. 1 liter velja 2 K.

Od 10 litrov naprej pošljem franko vsake železnične postajo.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmena 1 liter 80% jesihove esence s 80 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1·40 in 1·60.

Zaloge pr.: R. Bračko,
trgovcu v Ptiju v novi poštni hiši.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, puljenega K 2—, pol belega K 2·80, belega K 4—, prima perje mehkega kakor puha K 6—, veleprima oglašenega najboljše vrste K 8—, mehkega perja (puha) sivega K 6—, belega K 10—, prsnega puha K 12—, od 5 kg naprej poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernice, velikost 170 × 116 cm z dvema zglavnicama, te do 80 × 58 cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, kšatim in stanovitim perjem K 16—, napol manja K 20—, maha K 24—, pernica sama K 12—, 14—, 16—, zglavnice K 3—, 3·50, 4—, razpoljila po povzetju, zavojnina zastonj. od K 10— naprej poštne prosto.

Maks Berger v Dešeniku štev. 235, Šumava.

Karne ugaja, se zameni ali pošljednar nazaj. Ceniki zastonj in pošt. prosto.

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:
I. štajerska, trsnicaška zadruga, pošta Juršinci pri Ptiju;

trsnicaška zadruga pri Sv. Bolifanku pri Središču;
trsnicaška zadruga v Ljutomeru;
trsnicaška zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865
Ceniki so na zahtejanje brezplačno na razpolago.

POSESTV

blizu Maribora izvanredno dobitkanosno in ceno se takoj prodaja. Cena 36.500 K, od katerih se mora 30.000 K takoj izplačati. Posestvo ima lep pri cesti ležeč gozd, v katerem je sečnega lesa v vrednosti za 16.000 K. Poslopja so neva in vredna 16.000 K. Vse drugo je skoraj z storj in dokaže se lahko, da to nese na 1-to 7000–8000 K. Toraj za primerno mal denar veliki dohodki. Kogat zanima, naj se prepiča, to ne stane nič. Natančnejša p jasnila daje radovoljno prodajalec H. Drosenik, c. kr. davčni oficijal v Mariboru, Schillerstrasse 8. 860

Grobne spomenike
različnih oblik,
iz različnih trpežnih
marmorjev, granita in sijenita,
po konkurenčnih cenah
nadalje
delavnico umetnih cerkvenih del
priporoča 842

Vincenc Čamernik,
oblastv. preiskušeni in koncesijonirani kamnoseški mojster.
Celje-Zavodna, ob potu k romarski cerkvi Sv. Jožefa, pet minut ob postaje.

Zahvala

tem potom vsem prijateljem in znancem, ki so spremili dne 18. t. m. k zadnjemu počitku mojega ljubljenega soproga

Simona Urajnika,

viničarja v Razvanju,

ki je dne 16. t. m., previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. Iskrena hvala tudi vleč. gospodu Lovrecu, kaplanu v Hočah. — Bog mu daj večni mir!

Razvanje, dne 19. oktobra 1908.

Ana Urajnik,

žena.

Zahvala.

Vsem cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam povodom našega ljubljenega soproga očroma očeta

Frana Pohar,

izrazili svoje sočutje in dragemu pokojniku z udeležbo pogiba izkazali zadnjo čast, izrekamo najprisrješno zahvalo, vlasti se zahvaljujemo preč. duhovščni. Katoliškemu delavskemu društvu in Kat. izobraževalnemu društvu za njuno udeležbo z zastavama itd.

Studenec pri Mariboru, 19. oktobra 1908.

Žaljuči ostali.

V Gornji Polskavi pri Pragarskem ima tvrdka K. & R. JEZEK

veliko zaloge vseh vrst kmetskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vitli ali gepelni, predležja mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlini za jabolke, grozne stiskalnice, žitne čistilnice, drobilni mlini, brane, plugi itd. Podpisani posreduje naročila na vse vrste kmetskih strojev, sesalk, bencinovih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za opekarne itd. — Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunijo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Polskavi pri Pragarskem. 834

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 17. oktobra 1908.

Gradec 19 12 22 87 60
Dunaj 40 48 43 41 79

Prodaja se tako lepa novozidanha hiša s prostornimi sobami, podzemeljskimi kletmi, lepih vrtom in sadenosnikom v prav lepem kraju na Spod. Štajerskem pod jasno ugodnimi pogoji. Naslov pove upravnštvo lista. 854

Mizarci učenec, ki dobi takoj plačilo in zanesljiv hlapec (gajšic) se takoj sprejme pri Joh. Böhm v Framu. 882

Vsek gesped lahko zameni svojo odl. ženo obleko proti novi (pomeri) proti primeremu nadavku. A. Rosenthal & Co krojač, Schmidgasse 10, Gradec. 884

I. štajerska sadna nakupovalna zadruga kupi velike množice sadja za prešanje v vagonih. Ponudbe usmeno in pisorno na pisarno Reisestrasse 1. 868

Učenka se sprejme za šivet učit Tegethoffstrasse 68. Maribor. 871

Majar in viničar vsak s tri do štiri delavci z dobro plačjo se sprejme pri Franc Bukšek u. Podgradec, pošta Gornja Sv. Kungota pri Mariboru. 875

Min, pol ure od Maribora oddalen, vode dovolj, se po nizki ceni proda. Naslov pove upravnštvo lista. 876

Miza učeneca se sprejmeta Kje, pove upravnštvo. 873

Sprejme se mal hlapec čez 14 let star, od poštenih staršev. Naslov pove upravnštvo. 872

Gospodinja, katera ima mirovec do otrok in potrežljivost do bolnika, se takoj sprejme in hlapec kateri se ne boji dela oba pri Anton Reichert, trgovcu in gostilnicarju pri Sv. Barbari v Halozah. 870

Dva konja vprežena, sta za hrib in dolino ednakno za rabit, kakor več težkih, vozov ima na prodaj Jos. Rob. Šunko, trgovec z lesom v Razvanju, pošta Hoče. 878

Bronastotropska hiša z gostilniško obrto, se prostovoljno podlahkim plačilnim pogoji proda. Naslov v upravnštvo. 736

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od Št. Pavla, četrto ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, št. oralov ujiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadenosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Poprša se pri Ferdinandu Vedeniku v Št. Lovrencu pri Št. Pavlu pri Freboldu h. št. 1. 258

Lovske pse, mlade čistokrvne bernhardince in dveletno bernhardinko ima na prodaj Ivan Kranjc v Št. Iiju pri Velenju. Št. Jersko

Lepo posestvo na slovensko-nemški meji ob okrajini cesti, ki obsega 88 oralov, med temi 18 oralov najlepšega gozda, se proda po nizki ceni. Pojasnila daje dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru. 846

Prodaja lepa hiša s 5 stanovanji, malo trgovino, svinski in živinski hlevi in lepa njiva. Izplačati je treba 6000 K. Novavas št. 44 pri Mariboru. 861

Kupi se: Surovo maslo, jajca, žmitke, smetana, perotinina, suhe gobе, orehi, strd. jabolke, mošt itd. Ponudbe na upravnštvo lista pod „plačilo v getovini 2 00“. 853

Olive

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Solnčnike in dežnike, palice, taške, kovtakse, in korbe za pečenje, vozičke za etrke, priprorča

P. Kostič
v Celju. 175 (1)

Protin,
revmatizem, trganje po udih, celo najtrdrovratnejšo bol odstrani hitro in gotovo simo z rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj uporabljajoče „Remmovo protinovo in revmatično olje“. Mazanje ne hasne nič. Steklonica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih zahvalnih pisem. Kem. Pharm. laboratorij Karl Remmel, Landshut 118 Bavarsko. 851

Posestvo, 10 oralov obsežno njive, gozd, travniki, hiša in gospodarska poslopja v dobrem stanu. Naslov v upravnštvo. 889

Trgovina z mešanim blagom, žganjem itd. na dobrem glasu se tako, da ali v najem ali na račun radi bolezni. Več se izve pri Antonu Reicher, trgovcu in gostilnicarju pri Sv. Barbari v Halozah. 891

Seliden gestač se išče za viničarjo pri Št. Petru. Vpraša se pri Kreincu v Št. Petru. 888

Sprejme se pošten, zanesljiv močen hlapec. Naslov v upravnštvo. 903

Dobrodružna gostilna četrto ure od Maribora od aljeas, h kateri spaša tudi nekaj polja, se po ceni proda. Naslov v upravnštvo. 894

Pekarski učenec se tskoj sprejme z oskrbo vred. Hengsberg pri Vildonu. 900

Sedaj je pričožnost,

48, 56 in 60 v. Sateni novomodni, po 60 in 80 vinarjev meter. Cepiji za ženske obleke v vseh barvah m po 80 v., K 1:20 in 1:40. Šivilni robi najnovejši po K 1:80, 2:—, 2:40, 3:20, 4:— itd. Perkalni robi po 4 in 60 v. Cajgi za moške obleke po K 1, 1:20, 1:40 itd. Štofi za moške obleke v veliki izbiri po K 2:40, 2:80, 3:60 itd. Srajce za delavnik in praznike po K 1:20, 1:40, 1:60, 2:—, 2:40 itd. Najnovejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robcev, dežnikov in predpasnikov. Cvilini beli in pisani za blazine in žimnice (motrace). Gotove obleke za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEŠ, Grajski trg št. 2.

Za šolo!

Kupuje svoje potreščine, kakor: papir, zvezke, peresnike, svinčnike, risalno orodje, radike itd. le v narodni trgovini VILKO WEIXL, Maribor, Gospeska ulica 33. — Velikanska izbira razglednic, kojih čisti dobček je deloma namenjen dijaški kuhinji v Mariboru. ☺☺☺

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar

v Mariboru

Tegetthoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogu raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se tečno in hitro izvršijo.

„CROATIA“

črna hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blišku nepremičnino vsake vrste; hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mlince itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po tako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Pedrušnica „CROATIA“ v Trstu, Corso št. 1.

!! Glavna zaloga BARTHELNOVEGA apna za poklajo !! Razne vrste travnega, deteljnega, gozdne in vrtinarskega semena priporoča

Preselitev trgovine!

Naznam slavnemu občinstvu, da sem se z mojo trgovino preselil v Poštno ulico št. 8, ter prosim tudi tukaj za menjni in mnogobrojni obisk. Z velespoštovanjem

FELIKS ROP,

trgovina z manufakturnim blagom, Maribor, Poštna ulica št. 8.

POSLANO.

Ni res, da so meni Nemci trgovino tako zibili, da ne morem prodajati, res je pa, da so mi pobili tri table z napisimi in okna na stacionarni, kar pa promet popolnoma nič ne ovira. Ker so moji napis sedaj slabo citljivi, prosim da se natanko pazi na trgovino z razbitimi tablami na voglu Graške in Rotovske ulice, ker to je prava slovenska trgovina, kjer se vse blago prav solidno in pošteno prodaja. Vzorce pošljem proti vrnitvi na vse strani frank in zastonj.

R. Strmecki, Celje

Trgovska hiša z manufakturnim blagom na debele in drobno.

Marodna gostilna Pri pošti

Maribor, Tegetthoffova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mazne in tople jedi.

Mar. Meden.

M. Berdajs

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji in najboljšo, redkot premlete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo stročno opako, opoko na zid, za oboke, dimnike, rekontra-opake, pliče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamnaterju A. Glaser-ju.

Svoji k svojim!

R. Salmič, Celje

Narodni dom.

Pozor! Pozor!

Manufakturna trgovina

RUDOLF HAVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogu raznovrstnega volnenega ter perlinskega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške obleke po primereno nizkih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Svoji k svojim.

Priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje oblek za gospode in fante po najnovejšem kroju ter po tako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

Jakob Veziak,

krojaški mojster Maribor, Šolska ulica.

786

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,

čupniška ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu očinstvu v izvrševanje najfinnejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni. 365

POZOR! 864 POZOR!

BOŠTJ. ULČAR,

se priporoča narodni brivec se priporoča Maribor, Koroška cesta 7, zraven Cirilove tiskarne.

ZA DIJAKE ZNIŽANE CENE.

Demetrij Glumac

Kotlar

Ptuj, Poštna ulica in MARIBOR, Kazerz, naslo št. 13

priporoča včesovanku kmetovščinom kotle in najboljše tringalnice, pri katerih jasni se dobro in trpežno dela.

Priporočeni vsakde vrste same in kafere.

Kupljajo stari kafet, cikl in mesing po najboljši ceni.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadružna z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestajo: navedne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripišujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti papilarni varnosti po 4 $\frac{3}{4}$ %, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5 $\frac{1}{2}$ % in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje za zastavo vrednostnih papirjev. Dolgo po drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrniti gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 krov. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenčaj praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.